

Advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport
Waterkering Kampen (Ov.)

17 maart 1995

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport Waterkering Kampen (Ov.)
/ [Commissie voor de milieu-effectrapportage].

- Utrecht : Commissie voor de milieu-effectrapportage

ISBN 90-5237-812-6

Trefw.: milieu-effectrapportage; Kampen / waterkeringen ; Kampen.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan Gedeputeerde Staten
Provincie Overijssel
Postbus 10078
8000 GB Zwolle

uw kenmerk
MWA 94/1847

uw brief
d.d. 29 november 1994

ons kenmerk
U142-95/Ts/mh/653-51

onderwerp
Advies voor richtlijnen m.e.r.
Waterkering Kampen

doorkiesnr.
030 - 347637

Utrecht,
17 maart 1995

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid een advies voor richtlijnen uit te brengen voor een milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over de versterking van de waterkering te Kampen.

Hierbij vraag ik uw aandacht voor het volgende. Door het inwerking stellen van de Deltawet Grote Rivieren is het zeer waarschijnlijk dat de dijkgedeelten IJsseldijk Zuid ('de kop') en Dijkval Brunnepe ('de staart') niet m.e.r.-plichtig zijn. Strikt genomen zou het advies voor richtlijnen zich dus alleen dienen uit te strekken over het middengedeelte van het dijkvak dat niet onder deze wet valt. Het richtlijnenadvies heeft niettemin betrekking op het gehele dijkvak met het oog op de samenhang tussen de diverse dijkgedeelten. Het bevat daarom ook aandachtspunten voor de dijkgedeelten IJsseldijk Zuid en Dijkval Brunnepe om, uitgaande van de veiligheidseisen, voldoende afstemming met de LNC-waarden te kunnen maken voor het bereiken van een gewogen resultaat.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te leveren aan de totstandkoming van richtlijnen die toegesneden zijn op de omvang van de gevolgen voor het milieu van het voor-nemen. Zij zal graag vernemen hoe u gebruik heeft gemaakt van haar advies.

Hoogachtend

ing. E.M. Mastenbroek,
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
Waterkering Kampen

Advies voor richtlijnen voor het milieu-effectrapport
Waterkering Kampen (Ov.)

Advies op grond van artikel 7.14 van de Wet milieubeheer voor het milieu-effectrapport over
de versterking van de huidige waterkering langs de IJssel te Kampen;

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Overijssel door de Commissie voor de milieu-
effectrapportage; namens deze,

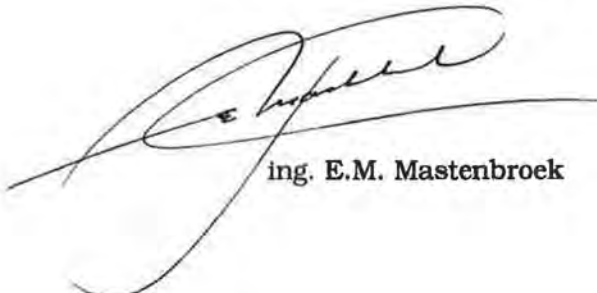
de werkgroep m.e.r. Waterkering Kampen

de secretaris

drs. V.C.F. Tersteeg

de voorzitter

ing. E.M. Mastenbroek

Utrecht, 17 maart 1995

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Hoofdpunten van het advies	1
1. Inleiding	3
2. Probleemstelling, doel en besluitvorming	4
2.1 Probleemstelling	4
2.2 Doel	5
2.3 Besluitvorming	6
3. Voorgenomen activiteit en de alternatieven	7
3.1 Voorgenomen activiteit	7
3.2 Varianten	8
3.2.1 Voorbereiding	8
3.2.2 Uitvoering	8
3.2.3 Beheer, gebruik en onderhoud	8
3.3 Nulplusalternatief	9
3.4 Meest milieuvriendelijk alternatief	9
4. Bestaande toestand en milieugevolgen	10
4.1 Algemeen	10
4.2 Woon- en leefmilieu	10
4.2.1 Stedebouwkundige waarden	10
4.2.2 Cultuurhistorie	11
4.3 Bodem, grond- en oppervlaktewater	11
5. Vergelijking van alternatieven	12
6. Leemten in kennis	13
7. Evaluatieprogramma	13
8. Vorm en presentatie	14
9. Samenvatting van het MER	14

Bijlagen

1. Brief van het bevoegd gezag d.d. 29 november 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Openbare kennisgeving van de start van de m.e.r.-procedure voor de besluitvorming over de versterking van de waterkering langs de IJssel te Kampen uit Staatscourant 232 van 1 december 1994
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen
5. Checklist morfologie
6. IJsseldeltaplan en consequenties voor m.e.r. Kampen

HOOFDPUNTEN VAN HET ADVIES

Het waterschap IJsseldelta te Kampen heeft het voornemen om het *middenge-deelte* van het dijkvak Kampen te verbeteren. Ter ondersteuning van de besluitvorming wordt een milieu-effectrapportage uitgevoerd. Het doel van dit advies voor richtlijnen is om de gewenste inhoud van het milieu-effectrapport (MER) aan te geven.

Het is nog niet eerder voorgekomen dat de Commissie voor de milieu-effectrapportage adviseert voor een m.e.r. over een waterkering in een stedelijk gebied. De Commissie benadrukt in dit advies het belang van kennis over de stedelijke context en de wijze waarop de stad en de rivier met elkaar zijn verweven. Hierbij is de ontwikkeling van een stedenbouwkundige visie op het waterfront cruciaal. De verbetering van de waterkering in Kampen is een ingrijpende zaak die de gelegenheid biedt na te denken over de inrichting van de stad. De Commissie is van mening dat deze gelegenheid optimaal moet worden benut, temeer daar een van de hoofdlijnen van de fysieke infrastructuur voor vele jaren wordt vastgelegd.

Het is van belang om in het MER vast te stellen welke Maatgevende hoogwaterstand (MHW) gehanteerd gaat worden. Inzicht in de hoogte, sterkte en stabiliteit van de huidige waterkering is van belang om te bepalen in hoeverre er belangrijke tekortkomingen zijn. Daarnaast moeten het technische en bestuurlijk-juridische beheer en onderhoudsmogelijkheden van een stedelijke waterkering in het MER worden beschreven.

In het MER moet een goede beschrijving komen van de voorgenomen activiteit. Er dient een onderscheid te worden gemaakt tussen een vaste waterkering en de beweegbare varianten. De Commissie vraagt aandacht voor een beweegbare variant met een lage vaste drempel aan de IJsselkade. Omdat er nauwelijks ervaring is met beweegbare waterkeringen is het van belang de veiligheid en betrouwbaarheid te onderzoeken. Tevens is het nodig om aandacht te besteden aan de vormgeving van de verschillende uitvoeringsvarianten.

In het MER dient op overzichtelijke wijze een vergelijking te worden gemaakt van de milieugevolgen van de verschillende alternatieven en varianten.

1.

INLEIDING

Het waterschap IJsseldelta te Kampen heeft het voornemen om het midden-gedeelte van het dijkvak Kampen te verbeteren. Ter ondersteuning van de besluitvorming over het dijkverbeteringsplan ex artikel 33 van de Waterstaat 1900 wordt milieu-effectrapportage (m.e.r.) uitgevoerd.

Per brief van 29 november 1994 stelde het College van Gedeputeerde Staten van Overijssel (bevoegd gezag in deze m.e.r.-procedure) de Commissie voor de m.e.r. in de gelegenheid advies uit te brengen over de richtlijnen voor de inhoud van het op te stellen milieu-effectrapport (MER).

Van de start van de m.e.r.-procedure werd openbaar kennisgegeven op 2 december 1994 in de Staatscourant en in regionale bladen (zie bijlage 2). De belangrijkste projectgegevens zijn opgenomen in bijlage 3.

Als gevolg van de hoge waterstanden van januari en februari 1995 is er door de regering de wet voor het Deltaplan Grote Rivieren ingesteld. De aanvankelijk m.e.r.-plichtige dijkgedeelten IJsseldijk Zuid ('de kop') en Dijkval Brunnepe ('de staart') vallen onder deze noodwet waardoor de m.e.r.-plicht niet meer geldt. De provincie Overijssel wil dat het middengedeelte van het dijkvak Kampen voor 1998 gereed is. Voor besluitvorming over dit gedeelte moet m.e.r. worden uitgevoerd. In het plan van aanpak, opgesteld door de initiatiefnemer (zie bijlage 6), wordt voorgesteld om de m.e.r. te versnellen met inachtneming van zorgvuldigheid en kwaliteit.¹⁾ De motivering voor een uitvoering van de waterkering voor 1998 ontbreekt in het plan van aanpak. De Commissie gaat ervan uit dat deze termijn samenhangt met het geplande gereed komen van de Ramspolkeersluis in 1998 en de gevolgen hiervan op de waterkering in Kampen. In het MER dient een nadere onderbouwing van de eindtermijn te worden gegeven.

Dit advies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage. De samenstelling hiervan is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de milieu-effectrapportage en wordt verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

Het doel van dit advies is om de gewenste inhoud van de richtlijnen voor het milieu-effectrapport (MER) aan te geven.

Bij de opstelling van haar advies heeft de Commissie rekening gehouden met de via het bevoegd gezag ontvangen adviezen, commentaren en opmerkingen (inclusief de reacties over 'de kop' en 'de staart' van het dijkvak). Bijlage 4 geeft een overzicht van deze reacties.

---

1 De Commissie spreekt in dit verband van een m.e.r. op hoofdlijnen en niet van "mini-m.e.r."

2.

PROBLEEMSTELLING, DOEL EN BESLUITVORMING

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd"*.

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van bestuursorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven"*.

2.1

Probleemstelling

De startnotitie onderscheidt voor het dijkvak Kampen drie technische problemen:

1. Hoogte

De waterkering bij Kampen dient te worden verhoogd. Een deel van de waterkering wordt gevormd door de straten. Het boven- en benedenstroomse^{2]} deel van de waterkering ligt dichtbij en tussen de bebouwing. Ophoging is niet eenvoudig te realiseren.

2. Sterkte en stabiliteit

Op diverse plaatsen maakt de bebouwing onderdeel uit van de kering en wordt de kering gekruist door ondergrondse infrastructuur. Daardoor ontbreekt zekerheid over de sterkte en stabiliteit.

3. Beheer en onderhoud

Adequaat beheer en onderhoud van een belangrijk deel van de kering wordt bemoeilijkt door de aanwezige bebouwing.

Het MER dient een uitgewerkt overzicht te geven van de bestaande tekortkomingen van de waterkering met betrekking tot de drie bovengenoemde aspecten. Daarbij gelden de volgende aandachtspunten:

1. Hoogte

- Een korte toelichting op de gehanteerde veiligheidsnorm en de daarvan afgeleide MHW-stand(en)^{3]}, inclusief het effect van een eventueel aan te leggen kering bij Ramspol^{4]} en het mogelijk gebruik van het Ganzendiep^{5]};
- een schets van het verloop van de kruin van de huidige waterkering langs het traject waarvoor het MER wordt opgesteld.

2. Sterkte en stabiliteit

- Voor de verschillende deeltrajecten een overzicht van de manieren waarop de kering kan bezwijken (bezwijkmechanismen) en waarvoor deze niet voldoet aan de handreikingen van de Technische Adviescommissie voor Waterkeringen (TAW).

2 Met bovenstroomse gedeelte wordt bedoeld het gedeelte van het traject dat ten zuiden van de brug ligt en benedenstrooms is het gedeelte dat ten noorden van deze brug is gesitueerd.

3 Zie inspraakreactie nr. 15, bijlage 4.

4 Zie inspraakreactie nrs. 12 en 13, bijlage 4.

5 Zie inspraakreactie nr. 20, bijlage 4.

3. Beheer en onderhoud

- Een overzicht van de specifieke problemen die het huidige beheer en onderhoud van de waterkering in de stad Kampen met zich meebrengen. Daarbij ook aandacht voor het beheer (in technische en bestuurlijk-juridische zin) bij extreem hoge waterstanden wanneer het nodig is de onvolkomenheden in hoogte en sterkte met noodmaatregelen te bestrijden.

Het regeringsstandpunt is dat naast het bereiken van de gewenste veiligheid ook het behoud en de ontwikkeling van landschappelijke, natuur-, en cultuurhistorische waarden (LNC) en het woonmilieu belangrijke uitgangspunten dienen te zijn. Om die reden maakt ook een analyse van de waardevolle elementen op en rondom de waterkering in termen van mogelijke bedreigingen en ontwikkelingspotenties onderdeel uit van de probleemstelling.

Gezien de bijzondere stedelijke setting waarin deze waterkering ligt legt de Commissie het accent van de LNC waarden vooral op stedenbouwkundige en cultuurhistorische aspecten.

2.2 Doel

De startnotitie geeft de volgende omschrijving van het doel van het voornemen:

Het project 'Waterkering Kampen' heeft tot doel het beveiligen van de stad Kampen en omgeving (onderdeel uitmakend van dijkkringgebied 11). De veiligheid zal zodanig moeten zijn dat de waterkering de waterstand met een overschrijdingsfrequentie van eens in de 2000 jaar kan keren. De te nemen maatregelen zullen zo zijn dat de aanwezige landschappelijke, natuur- en cultuurhistorische waarden (LNC-waarden) volledig of zoveel mogelijk zullen worden gespaard en waar mogelijk versterkt.

Het MER dient de doelstellingen van het voornemen zoals opgenomen in de startnotitie, nader uit te werken, waarbij een visie moet worden ontwikkeld op de functie van de waterkering in de stad⁶.

Zoals ook in de startnotitie (op bladzijde 23) wordt onderkend, is het van belang dat in overleg met de gemeente een dergelijke stedenbouwkundige visie tot stand komt. Het is van belang om in die visie aan te geven welke bijdragen de voorgenomen activiteit kan leveren aan versterking en verrijking van de relatie tussen stad en IJssel, bijvoorbeeld door het creëren van nieuwe of verbeterde stedelijke/openbare ruimten. De stedenbouwkundige visie vormt een essentieel onderdeel van het besluitvormingsproces over de verbetering van de waterkering en dient uit de volgende elementen te zijn opgebouwd:

- *anticipatie*: hoe zal de realisatie van de kering worden uitgebaat ten behoeve van de ontwikkeling van het stadscentrum van Kampen;
- *esthetiek*: ideeën op het vlak van vormgeving en esthetiek van de kering waardoor de kering deel kan worden van de stedelijke context van het waterfront (zie 4.2.1);
- *effecten*: een goed geïllustreerde analyse van specifieke visueel-ruimtelijke aspecten (zie checklist, bijlage 5).

6 Zie inspraakreactie nr. 15, bijlage 4.

Een goed onderbouwde visie is nodig om in het MER een toetsingskader te ontwikkelen en de voorgenomen activiteit te beoordelen.

Het verdient aanbeveling de te hanteren beoordelingscriteria uit te werken tot parameterwaarden, waaraan kan worden getoetst bij het beoordelen en vergelijken van alternatieven en varianten. Hierbij is het zinvol om eenzelfde onderscheid te maken zoals dat ook in Hoofdstuk 4 van dit advies is gedaan.

2.3 Besluitvorming

Overheidsbesluiten, zoals vastgelegd in beleidsnota's, (ontwerp)plannen en wetgeving, die randvoorwaarden stellen of beperkingen opleggen aan de besluitvorming over de versterking van de waterkering in Kampen moeten kort worden behandeld.

Zoals reeds is aangegeven geeft de versterking van de waterkering ook mogelijkheden voor het creëren van 'win-winsituaties'⁷⁾ (bijvoorbeeld bij kaden, bomen, stadsvernieuwing, monumentenzorg, verkeerscirculatie, parkeren, recreatie). In het MER moet duidelijk naar voren komen welke deze situaties zijn. Tevens moet voor de duidelijkheid worden vermeld welke situaties toch al zouden worden opgeknapt zonder de verbetering van de waterkering.

Het besluit waarvoor het MER is opgesteld en de overheidsinstantie(s) die dit besluit zullen nemen moeten worden vermeld. Tevens kan worden beschreven volgens welke procedure en welk tijdspad dit geschiedt en welke adviesorganen en -instanties daarbij formeel en informeel zijn betrokken.

Tot slot moeten de besluiten die in een later stadium (inrichtingsplannen, verkeersplannen en of bestemmingsplanwijzigingen) nog moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren zijn aangegeven. Om de besluitvorming zo snel mogelijk rond te hebben is het aan te bevelen om tijdens het opstellen van het MER ook het bestemmingsplan te ontwikkelen zodat niet alleen procedureel maar ook inhoudelijk een koppeling kan worden gemaakt.

---

7 Zie inspraakreactie nr. 2, bijlage 4.

3.

VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen"*.

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de nadeltge gevolgen voor het milieu worden voorkomen, dan wel, voor zover dat niet mogelijk is, deze met gebruikmaking van de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu, zoveel mogelijk worden beperkt".

3.1

Voorgenomen activiteit

De voorgenomen activiteit is de keuze van de initiatiefnemer uit de verschillende alternatieven voor de aanleg en/of versterking van de waterkering. De keuze van de alternatieven dient gerelateerd te zijn aan de probleemstelling en het doel van het voornemen.

In het vorige hoofdstuk werd gewezen op de mogelijkheid een win-winsituatie te creëren. In dit kader vraagt de Commissie zich af of de tijdsdruk het rechtvaardigt het alternatief 'Beweegbare kering waterfront' niet mee te nemen.

Dit alternatief kan aantrekkelijke mogelijkheden bieden voor het gebruik van de IJsselkade (combineren van verschillende functies). Daarbij gaat de Commissie er vanuit dat het mogelijk is een drempelniveau te realiseren dat niet hoger is ten opzichte van het kadeniveau, dan bij het alternatief 'Beweegbare kering stoep'. De consequentie dat deze kering dan vaker zal moeten worden gebruikt dan het alternatief 'stoep', acht de Commissie geen nadeel en zou zelfs het bewustzijn van de relatie Kampen-IJssel ten goede kunnen komen.

Aandacht is nodig voor de aansluiting van de verschillende uitvoeringsmogelijkheden met de dijkvakken IJsseldijk Zuid en het dijkvak Brunnepe.

Het MER dient per deelsectie profieltekeningen ('artist impressions') van de mogelijke oplossingen te bevatten. Deze tekeningen dienen op schaal te zijn en voorzien van maten⁸.

De keuze van de beschouwde alternatieven en varianten moet uitgebreider worden gemotiveerd dan in het plan van aanpak is gebeurd, evenals de selectie van het eventuele voorkeursalternatief.

---

8 De maatvoering dient zo te zijn aangegeven dat de ruimtelijke consequenties duidelijk zijn.

3.2 Varianten

3.2.1 Voorbereiding

Het MER dient aandacht te schenken aan het verwijderen en in bewaring stellen van gebouwen, straat- en dijkmeubilair en bestratingen die uit cultuurhistorisch oogpunt van waarde zijn, met als doel herplaatsing.

3.2.2 Uitvoering

Voor de deeltrajecten zijn in de startnotitie verschillende varianten beschreven. Deze varianten kunnen te zamen nieuwe alternatieven vormen. Bijzondere aandacht dient te worden besteed aan situaties waar woningen en bedrijven aan of bij de waterkering liggen. Tevens dient bijzondere aandacht te worden geschonken aan die situaties waar de huidige waterkering cultuurhistorische waarden vertegenwoordigt, liggend in de waterkering zelf, dan wel in elementen aan of bij de waterkering (archeologische terreinen, historisch-bouwkundige elementen als monumentale panden, historisch-stedebouwkundige elementen als de relatie bebouwing-kade-rivier). Aangegeven moet worden welke functie en inrichting het gebied rondom de waterkering krijgt.

In het MER zullen de consequenties van uitvoering van beweegbare dan wel vaste uitvoeringsvormen worden onderzocht. Hier zijn de volgende aspecten van belang:

Vaste uitvoeringsvormen:

- veiligheid en betrouwbaarheid
- materiaalkeuze
- overgangen met andere uitvoeringen
- inpassing in de stedebouwkundige context (zie hiervoor ook bijlage 5).

Beweegbare uitvoeringsvormen

- veiligheid en betrouwbaarheid
- inpassing in de stedebouwkundig context wanneer de kering niet in gebruik is.

3.2.3 Beheer, gebruik en onderhoud

Vanuit het beheer en onderhoud van de waterkering kan het aantrekkelijk zijn zo min mogelijk vermenging met andere gebruiksfuncties te hebben. Vanuit de stedebouwkunde kan het daarentegen juist gewenst zijn functies te combineren, temeer omdat de waterkering zijn eigenlijke functie maar zeer incidenteel moet vervullen. Een dergelijke afweging dient in het MER duidelijk aan de orde te komen, waarbij ook de eerder genoemde stedebouwkundige visie een belangrijke rol speelt. Het is van belang goed te omschrijven wat de minimumeisen vanuit het beheer zijn en met welke garanties die moeten worden omkleed voor het geval er sprake is van combinatie van functies.

Voor de bepaling van de definitieve kruinhoogte is het ook van belang de betekenis van het begrip 'waakhoogte' voor het beheer in extreme omstandigheden in te vullen en de kwantificering daarvan te onderbouwen.

3.3 Nulplusalternatief

In de startnotitie en in het plan van aanpak (bijlage 6) is een nulplusalternatief geformuleerd. Dit alternatief houdt in dat na analyse (bouwtechnische kwaliteit, gebruik en beheer) van de huidige waterkering wordt onderzocht, welke knelpunten zich voordoen en of verbetering van de huidige waterkering een mogelijke oplossing hiervoor is⁹].

3.4 Meest milieuvriendelijk alternatief

Het meest milieuvriendelijke alternatief (mma) kan worden gevonden door bij de vergelijking van de alternatieven en varianten een groot gewicht toe te kennen aan cultuurhistorische waarden en het verbeteren van het stedenbouwkundige milieu.

---

⁹ Zie inspraakreactie nr. 19, bijlage 4.

4.

BESTAANDE TOESTAND EN MILIEUGEVOLGEN

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen"*.

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven"*.

4.1

Algemeen

De **bestaande toestand** van het milieu moet worden beschreven voor zover deze door de verbetering van de waterkering wordt beïnvloed. Voor zover in het gebied bepaalde **autonome ontwikkelingen** plaats vinden, of binnen afzienbare termijn veranderingen kunnen worden voorzien onder invloed van reeds vastgelegd beleid, dient dit bij de beschrijving van de bestaande milieutoestand te worden betrokken.

De Commissie adviseert, waar dat de inzichtelijkheid van de gevraagde informatie bevordert, in het MER duidelijk kaartmateriaal op te nemen.

Het studiegebied omvat de locatie en haar omgeving, voor zover daar effecten van de voorgenomen activiteit kunnen optreden. Per milieu-aspect kan de omvang van het studiegebied verschillen. De begrenzing van de studiegebieden moet worden gemotiveerd en op kaart worden aangegeven.

4.2

Woon- en leefmilieu

4.2.1

Stedebouwkundige waarden

Beschrijf de stedelijke morfologie aan de hand van de in bijlage 5 opgenomen checklist. Besteed vooral aandacht aan de relatie van de stad met het water en de verschillende gebruiksvormen¹⁰⁾ (recreatie, haven, bedrijvigheid, verkeer (parkeren) en wonen) die er zijn. Van belang bij deze beschrijving is de aandacht voor detaillering en vormgeving.

Bij dit alles dienen de gevolgen van de aanlanding, de landhoofden en ontwerp van de nieuw te bouwen brug te worden meegenomen.

Gevolgen

Bij de verschillende alternatieven en varianten dient te worden aangegeven:

- de wijze waarop de fysieke eigenschappen en het gebruik van de ruimte in de omgeving van de waterkering veranderen;
- de wijze waarop de verknoping van de stad met het water wordt beïnvloed. Aangegeven kan worden in hoeverre kansen worden benut om de continuïteit van stedelijke ruimten - met hun spanning tussen beslotenheid en openheid aan de kade - te versterken. Dit geldt in bijzonder voor: Muntplein -

10 Zie inspraakreactie nrs. 3, 7 en 17, bijlage 4.

Koornmarkt - IJsselkade; Burgwal - Nieuwe markt - Botermarkt - Plantage - Vispoort; Oude straat - Van Heutszplein; Burgel - IJssel;

- de bijdrage aan de (rijkdom van) stedelijke details en esthetische kwaliteit;
- de mate waarin de vormgeving een toegevoegd element met een eigenwaarde (contrast) is of een vorm van camouflage, ondergeschikt aan de ingreep;
- de invloed van de verandering van de waterkering op het voetgangersniveau: looproutes, zichtlijnen (o.a. vanuit de woningen)¹¹] en de beleving¹²;
- de verhouding van het geheel (de grote lijn) tot de uitzonderingen en de accenten.

4.2.2

Cultuurhistorie

Bij het beschrijven van de cultuurhistorische aspecten dient verband te worden gelegd met de historische ontwikkeling van de oeverstrook waarin de waterkering ligt (vestigingspatroon, functionele ontwikkeling waaronder de waterkering en groenelementen). Het MER dient een beschrijving en een waardering te bevatten van zowel de huidige waterkering in al zijn hoedanigheden (dijk, stadsmuur, inpandig), als van de onmiddellijke omgeving in verband met eventuele alternatieven.

De Commissie vraagt in het bijzonder aandacht voor de archeologische, historisch-bouwkundige en -stedebouwkundige waarden die in een hoge mate van onderlinge samenhang voorkomen in het dijkvak 'middengedeelte', het rivierfront van de binnenstad van Kampen¹³].

4.3

Bodem, grond- en oppervlaktewater

Het MER dient een beeld te geven van de bestaande bodemkundige en geohydrologische gesteldheid voor zover wordt verwacht dat uitvoering van het verbeteringsplan van de waterkering hierop van invloed kan zijn. Daarbij kunnen de volgende punten aan de orde komen:

- de diepte van verankering van de huidige kaden en wandconstructies in de ondergrond en de doorlatendheid daarvan;
- de aanwezigheid en het type van bodemverontreinigingslocaties (benzine-stations), zowel vastgestelde gevallen van bodemverontreiniging als een schatting van de aanwezigheid van mogelijke verontreinigingslocaties bij Kampen;
- de relatie tussen IJssel en binnendijks gelegen oppervlaktewateren (bijvoorbeeld Burgel) bij lage, gemiddelde en hoge waterstanden op de IJssel, met name het type afscheiding (sluis, gemaal, e.d.) en de onderlinge beïnvloeding van waterstanden.

---

11 Zie inspraakreactie nr. 1, bijlage 4.

12 Zie inspraakreactie nr. 6, bijlage 4.

13 Zie inspraakreactie nrs. 4 en 18, bijlage 4.

Gevolgen voor het milieu

Bij de verschillende alternatieven en varianten dient te worden aangegeven:

- de mate waarin de diepte van verankering van kaden en wandconstructies in de ondergrond zal toe- of afnemen alsmede de gevolgen hiervan voor de stroming en standen van grondwater in het binnendijks gebied;
- in hoeverre grondverzet zal plaatsvinden en in welke mate dit leidt tot veranderingen in doorlatendheden en in grondwaterstroming, o.a. als gevolg van doorsnijding van deklagen;
- op welke wijze de verbetering van de waterkering van invloed is op bestaande en potentiële gevallen van bodem- en grondwaterverontreiniging;
- in hoeverre de bestaande relaties tussen de IJssel en binnendijks gelegen oppervlaktewateren zal veranderen.

5.

VERGELIJKING VAN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven"*.

De milieu-effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven en varianten moeten onderling en met de referentiesituatie worden vergeleken. Doel van de vergelijking is inzicht te krijgen in de mate waarin de positieve en negatieve effecten van de voorgenomen activiteit en de alternatieven verschillen.

Bij de vergelijking van de alternatieven kunnen financiële aspecten worden betrokken om de realiteitswaarde van de alternatieven beter te kunnen beoordelen. Dit is in het kader van de milieu-effectrapportage echter niet verplicht.

6.

LEEMTEN IN KENNIS

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieu-effecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens".*

De leemten in kennis en informatie, die van belang zijn voor een goede oordeelsvorming, moeten worden genoemd. Doel is om een indicatie te krijgen van de volledigheid van de informatie voor de besluitvorming.

Beschreven moeten worden:

- welke onzekerheden zijn blijven bestaan en waarom;
- de mate waarin die onzekerheden de kwaliteit van de besluitvorming beïnvloeden.

Informatie die voor de besluitvorming essentieel is, kan niet onder leemten in kennis worden opgenomen, maar moet in het MER worden verstrekt.

7.

EVALUATIEPROGRAMMA

Artikel 7.39 van de Wm:

"Het bevoegd gezag dat een besluit heeft genomen, bij de voorbereiding waarvan een milieu-effectrapport is gemaakt, onderzoekt de gevolgen van de betrokken activiteit voor het milieu, wanneer zij wordt ondernomen of nadat zij is ondernomen."

Het bevoegd gezag moet bij de besluitvorming een evaluatieprogramma opstellen teneinde de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zonodig voorzien in aanvullende en mitigerende maatregelen¹⁴].

Het verdient de aanbeveling dat de initiatiefnemer in het MER reeds een aanzet tot een dergelijk evaluatieprogramma geeft, temeer daar er een sterke koppeling bestaat tussen de gebruikte voorspellingsmethoden, geconstateerde leemten in kennis en het op te stellen evaluatieprogramma.

---

14 Maatregelen waarmee ter plekke van optredende milieu-effecten de omvang van die milieu-effecten wordt verminderd.

8. VORM EN PRESENTATIE

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de vergelijkende beoordeling van de alternatieven. Voor het verkrijgen van voldoende maatschappelijk draagvlak is van belang de alternatieven en varianten zorgvuldig en inzichtelijk te visualiseren. Hierbij kan worden gedacht aan het maken van:

- kaarten 1:200
- doorsneden 1:20
- maquettes van de cruciale onderdelen.

Voor de overige presentatie beveelt de Commissie het volgende aan:

- het MER beknopt te houden;
- achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen) niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst op te nemen;
- (eventueel) kaartmateriaal (liefst 1:200 voor het middengedeelte of 1:1000 schaal) te voorzien van een leesbare ondergrond met de gebruikte geografische namen en een duidelijke legenda.

9. SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7,10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven"*.

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling vormen van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de hoofdpunten voor de besluitvorming (zie de hoofdpunten van dit advies op bladzijde 1) inclusief de belangrijkste waarden van het milieu in het studiegebied;
- de voorgenomen activiteit en de alternatieven;
- de belangrijkste effecten voor het milieu bij het uitvoeren van de voorgenomen activiteit;
- het resultaat van de vergelijking van de alternatieven (zo mogelijk in tabelvorm).

BIJLAGEN

bij het advies voor richtlijnen
voor het
milieu-effectrapport
Waterkering Kampen (Ov.)

(bijlagen 1 t/m 6)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 29 november 1994 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

De Commissie voor de milieu-effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Commissie voor de milieu-effectrapportage	
1 DEC. 1994	
nummer	1598/94
classificatie	653-14/3 (5x)
kopie naar	S-Sc-pres-bbl

Postadres
Provincie Overijssel
Postbus 10078
8000 GB Zwolle
Telefoon 038 25 25 25
Telefax 038 25 26 50

30 NOV. 1994

Uw kenmerk Uw brief

Ons kenmerk
MWA 94/1847

Datum
29 11 1994

Bijlagen
div.

Doorkies nr.
25 15 48

Inlichtingen bij
hr. P. Werksma

Onderwerp

Advies richtlijnen Projectnota/MER waterkering Kampen.

Hierbij berichten wij u dat wij van het waterschap IJsseldelta hebben ontvangen de startnotitie Projectnota/MER inzake haar voornemen voor het versterken van de waterkering langs de IJssel te Kampen.

Het voornemen van het waterschap zal op 1 december 1994 worden bekendgemaakt in de pers en de Nederlandse Staatscourant. Deze bekendmaking is als bijlage toegevoegd. Wij wijzen u nog op de daarin aangekondigde informatie-avond die het waterschap zal houden op 13 december 1994.

Conform de Wet milieubeheer zullen wij met betrekking tot het voornemen van het waterschap inspraak en overleg organiseren ten behoeve van de door ons op te stellen richtlijnen voor het milieu-effectrapport (MER). Wij stellen u gaarne in de gelegenheid ons advies voor die MER-richtlijnen uit te brengen.

Overeenkomstig de daartoe gestelde termijnen zullen wij dat advies graag vóór 3 februari 1995 ontvangen.

Bijgaand treft u 5 exemplaren aan van de startnotitie.

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot de contactpersoon voor dit project de heer ir. P. Werksma.

Gedeputeerde staten van Overijssel,

voorzitter,

griffier,

Het provinciehuus is vanaf het NS-station bereikbaar met stadsbus lijn 3 richting Wipstrik/Oosterenk, halte provinciehuus

Postbank 833220
ING Bank 69 18 10 003

Bezoekadres
Luttenbergstraat 2
Zwolle

4700

BIJLAGE 2

Openbare kennisgeving van de start van de m.e.r.-procedure in Staatscourant nr. 232 d.d. 1 december 1994

Bekendmaking

Plan voor Versterking van de Waterkering langs de IJssel
te Kampen

Inspraak op de Milieu-Effectrapportage voor dit Plan

Gedeputeerde staten van Overijssel delen mee dat zij van het Waterschap IJsseldelta bericht hebben ontvangen dat dit Waterschap een plan gaat opstellen voor de versterking van de waterkering langs de IJssel te Kampen.

De versterking van die waterkering is een MER-plichtige activiteit. Daarom is wettelijk voorgeschreven dat gedeputeerde staten aan het Waterschap zogenaamde 'Richtlijnen' moeten geven waaraan de inhoud van dat plan (met een zogenaamd milieu-effectrapport of MER) zal moeten voldoen. Dat is voorgeschreven opdat de milieugevolgen volwaardig aan de orde zullen komen. Via deze bekendmaking wordt een ieder de gelegenheid geboden ons college voorstellen te doen voor deze richtlijnen.

Startnotitie Projectnota/MER

Het voornemen van het Waterschap betreft de versterking van de waterkering ter hoogte van de stad Kampen.

De locaties waar volgens de startnotitie mogelijkheden voor de waterkering zullen worden onderzocht liggen in een zone nabij de huidige waterkering en langs de IJssel. Deze zone begint bij de molen D' Olde Zwarver en eindigt bij de Haastlandhaven.

Voor de versterking van de waterkering gaat het Waterschap de komende twee jaar een Projectnota/MER opstellen.

In de zogenaamde startnotitie heeft het Waterschap nu globaal aangegeven welke inhoud het aan de Projectnota/MER wil geven. In de notitie is beschreven waar en waarom de huidige waterkering tekort schiet en wat het doel is dat met de versterking van de waterkering moet worden bereikt.

Globaal is aangegeven welke mogelijkheden (of alternatieven) en welke (milieu-)aspecten het Waterschap in de Projectnota/MER wil onderzoeken.

Op die informatie kunt u nu reageren. Als u op grond van de startnotitie wensen en/of opmerkingen hebt voor het opstellen van de richtlijnen door gedeputeerde staten, kunt u die nu als inspraakreactie indienen.

Voor het leveren van inspraak m.b.t. het opstellen van richtlijnen

- ligt de startnotitie op verschillende plaatsen ter inzage;
- organiseert het Waterschap een informatie-avond;
- kunt u nadere inlichtingen inwinnen;
- kunt u uw inspraak schriftelijk indienen bij gedeputeerde staten tot 6 januari 1995.

Terinzagelegging

De startnotitie ligt voor een ieder ter inzage van 2 december 1994 tot en met 6 januari 1995 in:

- het provinciehuis van Overijssel, Luttelbergstraat 2, Zwolle;
- het Waterschapshuis, Buitensingel 1, Kampen;
- het stadhuis van Kampen, Oudestraat 133, Kampen;
- de sector stadsontwikkeling van de gemeente Kampen, Buiten Nieuwstraat 2, Kampen;
- het gemeentehuis van IJsselmuiden, Oosterholtsseweg 1, IJsselmuiden;
- de Openbare Bibliotheek, Kennedylaan 4, Kampen.

Op deze plaatsen is de startnotitie in te zien tijdens kantooruren. Buiten kantooruren kunt u de startnotitie inzien op zaterdag van 9.00 - 12.00 uur op het politiebureau, 1e Ebbingestraat 19, Kampen.

Informatie-avond

Het Waterschap IJsseldelta organiseert een informatie-avond op 13 december 1994. De avond begint om 20.00 uur en wordt gehouden in de Buitenwach, Stationsplein 2 te Kampen.

Nadere inlichtingen

Als u nadere inlichtingen wilt, kunt u zich wenden tot:

- de provincie Overijssel, tel. 038-252525;
- het Waterschap IJsseldelta, tel. 05202-15608.

Inspraak

Een ieder die bij gedeputeerde staten wensen en/of opmerkingen kenbaar wil maken voor de richtlijnen met betrekking tot de inhoud van de (door het waterschap op te stellen) Projectnota/MER, kan die schriftelijk indienen tot 6 januari 1995.

Uw reactie dient u te richten aan gedeputeerde staten van Overijssel, Postbus 10078, 8000 GB Zwolle.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Waterschap IJsseldelta

Bevoegd gezag: Gedeputeerde Staten van provincie Overijssel

Besluit: goedkeuring van het dijkverbeteringsplan ex artikel 33 van de Waterstaatswet 1900

Categorie Besluit m.e.r.: 12.1

Activiteit: versterking van de huidige waterkering langs de IJssel ter hoogte van de stad Kampen

Procedurele gegevens:

kennisgeving startnotitie: 1 december 1994

richtlijnenadvies uitgebracht: 17 maart 1995

Bijzonderheden:

Het is de eerste keer dat de Commissie voor milieu-effectrapportage adviseert voor een m.e.r. over een waterkering in een stedelijk gebied. De Commissie heeft in dit advies aandacht gegeven aan het belang van kennis over de stedelijke context en de wijze waarop de stad en de rivier met elkaar zijn verweven. De verbetering van de waterkering in Kampen zou optimaal benut moeten worden omdat de inrichting en hierdoor het gebruik van de stad voor tientallen jaren wordt vastgelegd. Vanwege de instelling van de Deltawet Grote Rivieren is het te verwachten dat de IJsseldijk Zuid ('de kop') en Dijkval Brunnepe ('de staart') van de waterkering in Kampen niet langer onder de m.e.r.-plicht vallen. Voor het middengedeelte van de waterkering is door de initiatiefnemer en het bevoegde gezag een snelle m.e.r.-procedure in gang gezet.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. A. Geuze

drs. M.A. Kooiman

ing. E.M. Mastenbroek (voorzitter)

ir. G.J. Schiereck

Secretaris van de werkgroep:

drs. V.C.F. Tersteeg

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	941214	L. Fransen namens diverse andere bewoners van de Steenovensdijk	Kampen	950104
2.	-	G. Sleurink	Kampen	950104
3.	941220	Koninklijke Schippersvereniging 'Schuttevaer'	Rotterdam	950104
4.	941222	Rijksdienst voor de Monumentenzorg	Zeist	950104
5.	941222	H.F. Schurink	Kampen	950104
6.	941228	G. Reinders - Brill	Kampen	950106
7.	941229	Watersportvereniging 'Boven Haven'	Kampen	950106
8.	950101	ing. B. Hillebregt	Kampen	950106
9.	950101	J. Faber	Kampen	950106
10.	941231	A.H. Thoden van Velzen namens de bewoners van de Sabloniërekade 8 t/m 17	Kampen	950109
11.	950101	A.J.A. Vierstraete	Kampen	950109
12.	950101	Industriële Club Kampen/IJsselmon- de	Kampen	950109
13.	950104	MBI Beton A.J. van der Meijden B.V.	Kampen	950109
14.	950104	Fa P. Cramer	Kampen	950109
15.	950104	Sector Stadsontwikkeling, gemeente Kampen	Kampen	950109
16.	950104	Graansloot B.V.	Kampen	950109
17.	950105	Scheepswerf Peters B.V.	Kampen	950109
17a.	950106	idem	idem	950113
18.	950105	Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB)	Amersfoort	950110
	950131	idem	idem	950308
19.	950106	Secretariaat van 'Het Oversticht'	Zwolle	950113

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
20.	950106	Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de provincie Overijssel	Zwolle	950113

BIJLAGE 5

Checklist morfologie

Aspecten die bij de beschrijving van de stedelijke morfologie een rol spelen zijn:

- de historische lijn van ontwikkeling die heeft geleid tot het bestaande beeld;
- de historische archeologische betekenis van de voorkomende structuren en elementen;
- analyse waterfront:
  - horizontaal verticaal skyline silhouet
  - accenten
  - kleur, materialen
  - gelaagdheid
  - seizoen, waterniveaus
  - kaden, dijken, muren
  - schepen, kranen
  - andere oever
  - gebruik;
- analyse bebouwing:
  - archeologie, cultuurhistorie
  - maatvoering, ritmiek, exposities
  - relatie met water, uitzicht, oriëntatie
  - materiaal, kleur, typologie, ouderdom, staat
  - gebruik, functie
  - stedelijk detail, ornamentiek
  - profielen straten
  - oriëntatie landmark;
- analyse openbare ruimte:
  - archeologie
  - kaden, straten, stoepen, haven, tuinen, pleinen, boulevards etc. typologie verblijfsgebied
  - bomengroen, bomenstructuren, botanische betekenis, soort
  - schaal landschap-rivier-kade-stad reeksen maatvoering, ritme, richting
  - dag-nacht, zomer-winter
  - gebruik, groepen, attracties, manifestaties
  - materiaal gebruik
  - stedelijk detail, ornamentiek hekken, kiosken, banken, muren
  - verlichting
  - verkeer, parken
  - kabels en leidingen;
- analyse water
  - positie stad aan de rivier, typologie
  - type: stroom, kade haven
  - oevers, kaden, uiterwaarden, talud hellingen, beschoeiing
  - verbindingen brug, veer, tunnel
  - objecten: sluizen, gemalen, stuw, bakens, boeien, kribben
  - zomer-winter
  - schaal-maat, verknoping maat van de rivier aan de binnenstad
  - vaarroutes.

BIJLAGE 6

'IJsseldeltaplan en consequenties voor m.e.r. Kampen' d.d. 27 februari 1995

-27/02 '95 09:28 FAX 31 30 800888

WATERBOUW

0002/017

653-41

Projectnota/MER waterkering Kampen

IJsseldeltaplan en consequenties voor m.e.r. Kampen

Dokumentnummer : PWK-M-95.008

Projectnaam : Projectnota/MER waterkering Kampen
Projectnummer : WB 708
Auteur : Stefass
Versie : 1
Datum : 27 februari 1995
Pagina's : 11
Bijlagen : 1

Inhoudsopgave

1. Inleiding	1
2. Procedures	1
3. Opstellen MER	2
3.1 Inperking	2
3.2 Mini-MER	4
4. Alternatief spoor	5
5. M.e.r. 'midden' deel	6
5.1 Fasen	6
5.2 Planning	8
5.3 Organisatie	8
5.4 Informatie en rapportage	10
5.5 Kwaliteitsplan	10

Projectbureau Waterkering Kampen
postbus 20.000, 3602 LA Utrecht

Telefoon: 030-857808/7838
Telefax: 030-800888

Bereikbaar vanaf station CS met buslijn 116 of station Utrecht-Nieuwegein (na te Wiertravet)

Projectnota/MER waterkering Kampen

aan: Stuurgroep waterkering Kampen, Cie-m.e.r.
 van: Stefess (RWS Bouwdienst)
 datum: 23 februari 1995
 kenmerk: PWK-M-95.009
 status: ter bespreking in stuurgroep

onderwerp: IJsseldeltaplan en consequenties voor m.e.r. Kampen

1. Inleiding

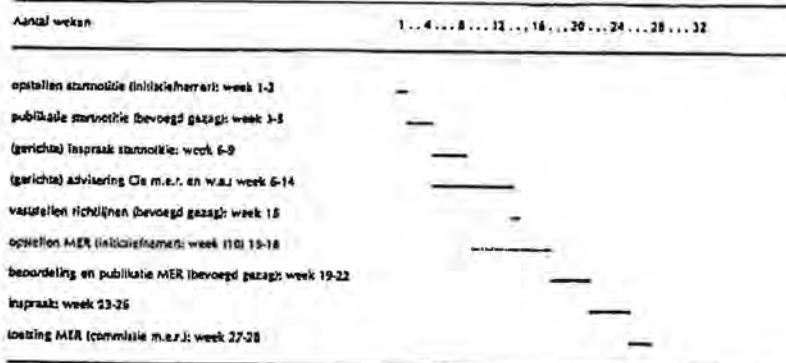
Het hoogwater van januari j.l. heeft geleid tot het bijstellen van het landelijk beleid voor de verbetering van de waterkeringen. Sommige dijkvakken (de meest kritieke) zullen onder de zogenaamde noodwet vallen. Het is vrijwel zeker dat IJsseldijk Zuid (de 'kop') en Dijkval Brunnep (de 'staart') hiertoe behoren. Voor de andere dijkvakken geldt dat de verbetering in ieder geval in het jaar 2000 gereed moet zijn. De provincie Overijssel (bevoegd gezag voor de MER Kampen) heeft voor de Overijsselse situatie een kortere tijdshorizon voor ogen. Aangegeven is dat in 1998 de verbeteringswerken aan de waterkering in Kampen gereed moeten komen. Een mogelijke oplossing voor het midden deel van Kampen is de bouw van een beweegbare kering. Met het definitief ontwerp en de bouw van een dergelijke constructie is een periode van 3 jaar gemoeid. Dit betekent dat de besluitvorming omtrent het voorkeursalternatief eind 1995 afgerond moet zijn.

Genoemde einddatum is ingeval van de waterkering Kampen haalbaar mits er in het proces van opstellen van het MER tijdbesparende maatregelen worden genomen en alle betrokken partijen bereid zijn en ook in staat zijn om op korte termijn, intensief en constructief een aandeel te leveren bij de tot standkoming van het MER.

De notitie gaat in op de benodigde tijdbesparende maatregelen in het m.e.r.-gedeelte van dit proces en geeft het plan van aanpak voor de m.e.r. voor het 'midden' deel.

2. Procedures

Einde 1994 is in samenwerking met de C-m.e.r. en in overleg met de afdeling m.e.r. van het ministerie VROM, de provincie Gelderland en het waterschap Tieler- en Culemborgervaarden een verkorte m.e.r. procedure opgesteld, zie literatuur 1. Het traject na het opstellen van de MER (tot en met toetsing door C-m.e.r.) volgt in deze opzet 10 weken.

Projectbureau Waterkering Kampen
 postbus 20.000, 3502 LA Utrecht

Telefoon 030-857808/7639
 Telefax 030-800868

Bereikbaar vana' stal en CE met buslijn 116 of 6100311 Utrecht-Hilversum (naar Waterkerk)

pagina 1

Projectnota/MER waterkering Kampen

Het vervolg traject bestaat uit het besluit van GS (3 tot 4 weken incl. advies CCD), gevolgd door een beroepstermijn, eventueel gevolgd door een beroepsprocedure (bestuursrechtspraak Reeds van State). De duur van het beroepstraject volgend op het besluit van GS is onbepaald. De periode tussen het opstellen van de MER tot en met de besluitvorming in GS bestrijkt 13 tot 14 weken.

3. Opstellen MER

Uitgaande van een start van de m.e.r. per 6 maart en gegeven bovenstaande procedure tijd, is terugrekenend van einde 1995, voor het opstellen van het MER een periode 26 tot 27 weken beschikbaar. Dit is exclusief een eventuele beroepsprocedure, in geval van een beroep wordt het de besluitvorming niet einde 1995 zijn afgerond.

Het tijdsbestek van 26 tot 27 weken vraagt om een aanpassing t.o.v. de standaard m.e.r. aanpak.

De volgende wijzigingen worden noodzakelijk geacht:

- Inperking van het aantal te onderzoeken alternatieven
- beperking m.e.r. tot hoofdzaken

3.1 Inperking aantal te onderzoeken alternatieven

In de Startnotitie worden voor het zogenaamde 'Midden'-deel een aantal mogelijke tracés en varianten onderscheiden:

- Tracés (zie startnotitie):
- IJsselkade (waterfront en terplaatsa van het trottoir bij de huizen)
  - huidige kering

Opgemerkt wordt dat de tracés lokaal kunnen afwijken van de algemene bestemming, zie figuur 1. Dit geldt bijvoorbeeld voor de aansluiting op het 'kop' gedeelte waarvoor een stelling wand constructie tussen de huizen is voorzien.

- Varianten:
- beweegbare kering IJsselkade
  - beweegbare delen huidige kering
  - stelling wand constructie
  - stadsmuur

Bij de inperking van het aantal te onderzoeken mogelijkheden zijn de volgende aspecten in volgorde van belangrijkheid betrokken:

- maatschappelijk draagvlak
  - cruciaal voor het in korte tijd kunnen doorlopen van de m.e.r.. Ook voor het binnen het gestelde tijdsbestek realiseren van de kering onmisbaar.
- voorziene stedenbouwkundige inpassingsmogelijkheden
  - Integrerende factor bij toetsing van alternatieven
- cultuurhistorische consequenties
  - Cultuurhistorie is hoofdaspect (Kampen-Hanzestad)
- kosten

Het effect van een alternatief op deze aspecten is in onderstaande tabel aangegeven.

Traject/variant	maatschappelijk draagvlak	Stedebouw	cultuurhistorie	kosten
verbeteren huidige kering (stadsmuur)	0/-	0	0/+	0
IJsselkade beweegb. kering stoep	+	0/-	0/-	-
IJsselkade vaste kering stoep	-	-	-	0
IJsselkade beweegb. kering waterfront	0/-	0/-	-	-

Legenda: + = relatief groot negatief effect, - negatief effect, 0 geen of te verwaarlozen effect, + positief effect

De matrix laat zien dat de beweegbare kering op de IJsselkade op de belangrijkste aspecten goed scoort. Slechts op het punt van de kosten is de score negatief. Ook het zogenaamde nulplusalternatief (verbeteren van de huidige kering) scoort redelijk. De overige twee alternatieven scoren minder goed.

Bij de waardering op het aspect maatschappelijk draagvlak zijn de inspraakreacties op de startnotitie en de in de stuurgroep verwoorde meningen in beschouwing genomen.

Een beweegbare kering terplaatsse van het waterfront scoort op een aantal aspecten minder goed dan een dergelijke kering terplaatsse van de stoep. De reden hiervoor is gelegen in het feit dat ook bij een beweegbare kering er een minimaal drempelniveau moet zijn (volgt uit veiligheidsbeschouwing). Dit drempelniveau zal circa NAP + 2,60 m moeten zijn. (Het drempelniveau bij de beweegbare kering wordt in het MER nader onderbouwd (zeer van belang bij de effectbeschrijving)).

Terplaatsse van het trottoir betekent dit een verhoging van circa 0,4 m of minder (afhankelijk van de hoogteligging van het trottoir). De afmeting (breedte) van de verhoging is afhankelijk van het type beweegbare kering. Terplaatsse van het waterfront varieert de hoogte van de drempelconstructie (dit is t.o.v. huidige meeeveldigging) van circa 1 meter tot meer als de rand van het plantsoen bij de Sablonièrekade wordt gevolgd.

In een MER moet een aantal alternatieven (minimaal 2) met elkaar worden vergeleken. Het meest milieu vriendelijk alternatief (MMA) kan een van de twee zijn. In dit geval is een MMA niet op voorhand te formuleren.

Voorgesteld wordt om de beweegbare kering terplaatsse van het waterfront en de vaste kering terplaatsse van de IJsselkade niet te beschouwen.

De volgende twee alternatieven worden dan in de MER beschreven:

- het alternatief met het grootste draagvlak (IJsselkade beweegbaar, stoep)
- de aanpassing van de huidige kering (nulplusalternatief stadsmuur)

Mogelijkheden voor combinaties/overgangen van de huidige kering met een beweegbare kering zullen ook worden onderzocht.

Aansluiting van IJsseldijk Zuid en dijkvak Brunnepo

De stedebouwkundige visie voor het middendeel kijkt uiteraard over de grenzen van de in de startnotitie gegeven deeltracés V en VI heen. Het is belangrijk dat bij de uitwerking van de plannen voor kop en start afstemming plaats vindt met de opstellers van het stedebouwverhaal. Grote problemen worden overigens niet voorzien.

Opgemerkt wordt nog dat op 17 februari de CCD Overijssel GS heeft geadviseerd om, gegeven de noodzaak tot inperking van het aantal alternatieven, de richtlijnen op twee alternatieven te richten: het nulplusalternatief en het alternatief met de beweegbare kering bij de huizen.

3.2 Mini- Mer

Inhoudelijk

De waterkeringsalternatieven voor Kampen worden in hoge mate bepaald door een tweetal aspecten. Voorgesteld wordt het MER te baseren op deze hoofdaspecten cultuurhistorie en stedenbouw. (De stedenbouwkundige visie moet in nauwe samenspraak met de gemeente worden opgesteld, binnen deze visie komen zaken als functies en waarden binnen het gebied uiteraard aan de orde). De beschrijving van de in dit geval minder belangrijke aspecten bijv. natuurwaarden zal in dit geval niet plaats vinden.

Beweegbare kering

In de MER zal beperkt uitwerking worden gegeven aan varianten voor de beweegbare kering. Op basis van de in 1990 en 1991 uitgevoerde beweegbare kering studies bestaat op dit moment voldoende inzicht in benodigd ruimtebeslag van een dergelijke kering. Dit inzicht wordt aangevuld met de laatste inzichten (o.a. balgstuw).

De drempelconstructie van de beweegbare kering heeft een bepaald ruimtebeslag. De effecten hiervan zullen in de MER worden beschreven. De eventuele uitwerking van de beweegbare kering kan in de fase volgend op de m.e.r. worden opgepakt. Een design & built contract is een mogelijke optie. Het in het MER beschreven ruimtebeslag is in een vervolgfase voor het ontwerp taakstellend.

Eerdere studie heeft aangegeven dat een beweegbare kering haalbaar is. In het MER wordt dit op hoofdlijnen nogmaals geverifieerd. (De haalbaarheid van een beweegbare kering moet aangetoond worden: alternatieven moeten reeel zijn). Een meer gedetailleerde faalkansbeschouwing is slechts mogelijk (en nodig) bij de eventuele nadere uitwerking van een beweegbare kering (onderdeel designfase).

Consequenties voor direct betrokkenen

Het uitvoeren van een m.e.r. in een dergelijk kort tijdsbestek stelt hoge eisen aan de direct betrokken partijen. Het is van cruciaal belang dat alle partijen constructief willen en kunnen (capaciteit) meewerken.

Een aantal acties liggen hierbij op het kritieke tijdspeel.

- Stedenbouwkundige visie; visie op te stellen door team gevormd door Gemeente Kampen, Rijksdienst voor de Monumentenzorg, en lid projectteam (stedenbouwer). Beschikbare tijd 5 weken. Start activiteit 6 maart.
- Hydraulische randvoorwaarden; activiteit RWS RIZA/ Waterloopkundig Laboratorium. Gegevens omtrent de overschrijdingslijn van de waterstanden moeten ruim vóór de afronding van de stedenbouwkundige visie beschikbaar zijn. Ook het MHW dient rond dit tijdstip bekend te zijn (actie RWS HD)
- Inventarisaties en overlegsituaties zullen inzet/capaciteit vragen van medewerkers van de Gemeente Kampen, het Waterschap IJsseldelta en de Dienst Monumentenzorg.

De stuurgroep zal maandelijks bijeen komen. De voortgang van het project geeft beperkte tijd voor bestudering van de rapporten. Dit vraagt van de stuurgroepleden een grote inzet en een goede terugkoppeling en snelle besluitvorming met de achterban. Het oplossen van knelpunten zal in kort tijdsbestek moeten plaatsvinden. Indien noodzakelijk zal op ad hoc basis worden vergaderd.

Projectbureau Waterkering Kampen
postbus 20.000, 3502 LA Utrecht

Telefoon 030-857805/7839
Telefax 030-800688

Bordknaam vanaf station CS met buslijn 116 of via een Vervoers-Autovrug naar Wassenaar

pagina 4

Verwacht wordt dat de kwaliteit en de zorgvuldigheid met deze vergaderintensiteit voldoende gewaarborgd kunnen worden. In hoofdstuk 5 wordt nader ingegaan op de inhoudelijke aspecten.

De start van het project zal uiterlijk 6 maart moeten plaats vinden.

Kosten

T.e.v. de kosten wordt opgemerkt dat de versnelde aanpak kostenverhogend werkt. Acties moeten parallel worden uitgevoerd. Sommige acties zullen hierdoor achteraf overbodig blijken te zijn. Daarnaast verstoort de tijdsdruk de onderhandelingsruimte naar de marktpartijen.

Commissie-m.e.r.

De Cie. m.e.r. moet een advies geven over de voorgestelde indikking van het m.e.r. en de adviesrichtlijnen zullen bij indikking moeten worden aangepast. In een eerste gesprek d.d. 17 februari is niet afwijzend, wel terughoudend gereageerd. (Indikking wordt mogelijk geacht mits het niet ten koste gaat van de kwaliteit). Afgesproken is de kwaliteit van de mini-m.e.r. inzichtelijk te maken met behulp van het plan van aanpak (zie paragraaf 5). Op basis hiervan zal 8 maart een tweede gesprek plaatsvinden.

4. Alternatief spoor

Een alternatief spoor is ontheffing van de m.e.r. aan te vragen. De planontwikkeling voor de waterkering in het middendeel kan dan middels een andere procedure worden gerealiseerd. Het uit te werken alternatief hierbij is het alternatief met, blijkens de inspraak, het grootste maatschappelijk draagvlak. Belangrijk uitgangspunt bij de planontwikkeling moeten de aanbevelingen van de commissie Boertien zijn. (Bij gegeven voorkeuralternatief zo goed mogelijke invulling geven aan behoud/ontwikkeling overige waarden en functies).

De inspraak kan deels gerealiseerd worden door de stuurgroep. Daarnaast zal er ook een inspraakmoment(en) gerealiseerd moeten worden, zie bijvoorbeeld de inspraakregelingen volgens de waterschapswet.

Het alternatieve spoor heeft in principe een kleinere doorlooptijd dan de m.e.r..

Deze tijd kan desgewenst benut worden t.b.v. uitwerking, onderhandeling (ook richting markt-combinaties bij design & build), etc.

Projectnota/MER waterkering Kampen

5. M.e.r. 'midden'-deel

De Bouwdienst voert in opdracht van waterschap IJsseldelta de studie uit. Dit impliceert dat de Bouwdienst (BD) verantwoordelijk is voor het algemeen projectmanagement. De opdrachtnemer levert de projectleider, ondersteuning voor de projectorganisatie en op onderdelen specialistische kennis. De werkzaamheden worden maximaal uitbesteed. Het totale project wordt opgesplitst in de volgende fasen:

- * Definitiefase;
- * Alternatievenfase;
- * Effectenfase;
- * Vergelijkingsfase;
- * Rapportagefase en
- * Afronding Projectnota/MER

De projectfasering wordt in de onderstaande paragrafen nader toegelicht. Gegeven het korte tijdbestek waarin de m.e.r. moet worden afgerond lopen de fasen voor een groot deel parallel.

Aan het eind van iedere paragraaf wordt aangegeven wat de belangrijke deelproducten van een fase zijn. De resultaten van deze acties worden in de stuurgroep ingebracht.

5.1 Fasen

Definitiefase

In deze fase worden de randvoorwaarden, uitgangspunten en werkmethodeken bepaald en vastgelegd. Deze vormen de richtlijnen voor de uitwerking en beoordeling van de keriingsalternatieven. De werkzaamheden worden waar mogelijk parallel uitgevoerd door de werkgroepen en middels uitbesteding.

Ook zullen in deze fase de m.e.r.-richtlijnen door bevoegd gezag (provincie Overijssel) vastgesteld worden.

De volgende werkzaamheden worden in deze projectfase voorzien:

- Inventarisatie van beschikbare en benodigde informatie. Zomogelijk ontbrekende informatie laten inmeten.
- Zonodig contacten leggen met nutsbedrijven in verband met de kostenraming aanpassing ondergrondse infrastructuur ten gevolge van de keriingsalternatieven.
- Uitbesteden van onderzoek naar de technische staat en juridische consequenties van de huidige waterkering (voormalige stedsmuur).
- Uitbesteden van grondmechanisch en geo-hydrologisch onderzoek en advies.
- Begeleiden onderzoek naar hydraulische randvoorwaarden: overschrijdingslijn en -duur waterstanden bepalen, stijgsnelheden en golven.
- risico-analyse gericht op beweegbare kering:
  - * drempelhoogte/optimale breedte van keringsegmenten.
  - * haalbaarheid beweegbare kering (beheer & beslismodel/kans op falen)
- Archeologisch (literatuur) onderzoek.
- Opstellen communicatie- en voorlichtingsplan m.e.r.-procedure.
- Stedebouwkundige visie (kader: gemeentelijk beleid en stedebouw/cultuurhiet.)
- Beoordelingsmethodiek en beoordelingscriteria en sub-criteria opstellen (basis stedebouwkundige visie).

Producten : - stedebouwkundige visie
- beoordelingsmethodiek en criteria

Projectbureau Waterkering Kampen
postbus 20.000, 3502 LA Utrecht

Telefoon 030-857806/7838
Telefax 030-800688

Bereikbaar vanaf station CS met buslijn 118 of per tram 10 tot de halte Nieuwegracht bij de Willemsbrug

pagina 8

Projectnota/MER waterkering Kampen

- resultaten beoordeling nulplusalternatief
- haalbaarheid beweegbare kering

Alternatievenfase

- Actualiseren van mogelijke concepten voor de beweegbare kering op de IJsselkade, in kaart brengen ruimtebeslag van een dergelijke kering (incl. bereikbaarheid tijdens keren), de uitvoeringsaspecten belichten en kosten bepalen.
- De kosten voor de aanpassing van kabels en leidingen zullen in overleg met de nutsbedrijven en gemeente geraamd worden.
- Uitwerking van het nulplusalternatief (bestaande waterkering) is afhankelijk van de uitkomst van de beoordeling van de huidige waterkering en kan parallel geschieden aan de andere activiteiten. Voor advies c.q. uitwerking van beweegbare elementen in dit alternatief levert werkgroep Techniek inhoudelijk ondersteuning.

Produkt : uitgewerkte alternatieven

- Nadere technische uitwerking van het nulplusalternatief (gedeeltelijk voormalige stadsmuur) inclusief kosten voor realisatie en beheer.
- Beschrijving mogelijkheden beweegbare kering

Effectenfase

- Zonodig bijstellen van de beoordelingsmethodiek en criteria.
- Uitbesteding van enkele specialistische effect-beoordelingen.
- Beschrijving van de effecten van de onderzochte alternatieven: beweegbare kering, en het nulplusalternatief aan de hand van de beoordelingscriteria.

Produkt : Effectenbeschrijving alternatieven.

Vergelijkingsfase

- Onderlinge vergelijking van alternatieven op basis van de effectenbepaling uit de vorige fase.
- Ontwikkelen van het meest milieu-vriendelijk alternatief (MMA)

Produkt: overzicht vergelijking alternatieven en ontwikkelen meest milieuvriendelijk alternatief

Rapportagefase

- Opstellen van de deelrapporten van de werkgroepen Techniek en Effecten. Deze rapporten worden in stuurgroep vastgesteld.
- Eventueel laten maken van artist-impressions van de alternatieven.
- Opstellen van de Projectnota/MER met ondersteuning van een professionele redacteur. Na commentaarrondes in projectgroep en stuurgroep volgt de formele vaststelling.

Produkt :

- Vastgestelde Projectnota/MER.
- Vastgestelde deelrapporten werkgroep Techniek en Effecten.
- Artist-impressions voorkeursalternatieven.
- Totaal kwaliteitsoordeel extern toetssteam.

Projectbureau Waterkering Kampen
postbus 20.000, 3502 LA Utrecht

Telefoon 030-857809/7839
Telefax 030-800686

Haalbaarheidsstudie CS met bijlagen 1 t/m 6 en Projectnota/MER waterkering Kampen

pagina 7

Afronding Projectnota/MER

- Opstellen van een communicatieplan ten behoeve van voorlichting en inspraak.

Produkt : - Projectnota/MER en afgeronde inspraak.
 - Communicatieplan voorlichting en inspraak.

5.2 Planning

Onderstaand een globale tijdsplanning met tussen haakjes de geplande einddatum van de verschillende fasen.

Fase 1	Vorbereidingsfase	
Fase 2	Definitiefase	12 weken (31 mei)
Fase 3	Alternatievenfase	18 weken (19 juli)
Fase 4	Effectenfase	16 weken (9 augustus)
Fase 5	Vergelijkingsfase	3 weken (9 augustus)
Fase 6	Rapportagefase	26 weken (8 september)

Een gedetailleerde overall-planning en planningen per projectfase zijn als bijlage opgenomen.

5.3 Organisatie

De opdrachtgever voor de studie is waterschap IJsseldelta. Voor de uitvoering van de studie wordt een projectgroep ingesteld die wordt ondersteund door vier werkgroepen die zich bezig houden met randvoorwaarden, techniek, effecten en communicatie.

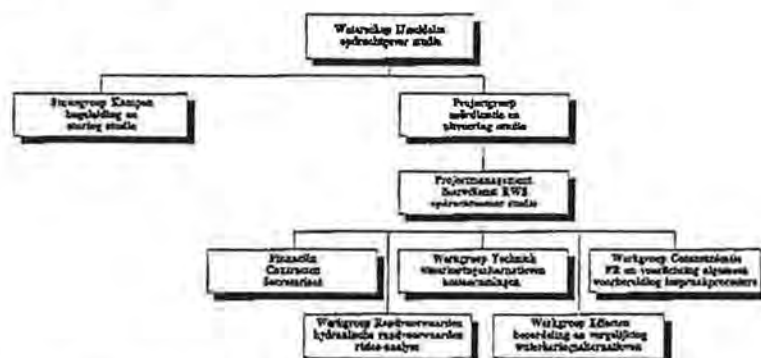
De (Bouwdienst)projectleider is voorzitter van de projectgroep. De dagelijkse leiding berust bij de projectleider, bijgestaan door een projectsecretaris en een plannings- en contractdeskundige. De projectleider vormt met de voorzitters van de werkgroepen het projectteam, dat wekelijks bijeen komt om de voortgang in de diverse werkgroep-activiteiten af te stemmen en knelpunten op te lossen.

De projectgroep bestaat uit projectteam en vertegenwoordigers van het Waterschap, de Gemeente Kampen, Provincie Overijssel, Directie Overijssel en de Rijksdienst voor Monumentenzorg. De projectgroep komt periodiek bijeen om onder meer de voortgang en werkzaamheden van het project te begeleiden en te beoordelen. De projectgroep wordt begeleid door een stuurgroep waarin bestuurlijke en politieke vertegenwoordiging van de belangengroepen zitting hebben.

In onderstaande tabellen is de samenstelling van de stuurgroep en de projectgroep weergegeven.

Projectnota/MER waterkering Kampen

Afbeelding 1 Organisationschema project

Opdrachtgever: Waterschap IJsseldelta		
Dijkgraaf	A. van Iersum	bevoegd gezag
Hoofd technische dienst	C.D. Hartog	projectleider namens bevoegd gezag

Stuurgroep		
Waterschap IJsseldelta	A. van Iersum	voorzitter
Waterschap IJsseldelta	H. Rumph	secretaris
Waterschap IJsseldelta	C.D. Hartog	projectleider bevoegd gezag
Rijkswaterstaat directie Oost	Ir. P.C. van Goor	riverbeheerder
Rijkswaterstaat Bouwdienst	Ir. W. Korf	opdrachtnemer
Rijkswaterstaat Bouwdienst	Ir. M. Stefess	projectleider opdrachtnemer
Gemeente Kampen	ing. J. Th. M. Pijderikse	wethouder
Gemeente Kampen	J.H. Soherpenkate	hoofd afdeling planologie
Provincie Overijssel	drs. F. Suurmond	bureau Waterschappen, gedelegeerde bevoegd gezag in het kader van de m.a.v.-procedure
Rijksdienst voor Monumentenzorg	mevr. Ir. P.C. Wieringa	regionaal inspecteur
Vereniging voor Natuurstudie en bescherming IJsseldelta	dhr. J.F.M. Bay	
Watersportverenigingen	G.A.J. Witsveen	
Bewonersvertegenwoordiging gedeelte "kop"	dhr. F. Borgmaijer	
Bewonersvertegenwoordiging gedeelte "midden"	mevr. A. Alink	
Bewonersvertegenwoordiging gedeelte "eteart"	dhr. G. IJzerman	
Bedrijfsvertegenwoordiging Industriële club	drs. P.W.M. van Maanen	
Bedrijfsvertegenwoordiging, ondernemersvertegenwoordiging	dhr. J.Th.M. Bolwerk	
Schuttevaer	dhr. R.J. Zwiers	

Projectbureau Waterkering Kampen
postbus 20.000, 3502 LA Utrecht

Telefoon 030-857808/7839
Telefax 030-800688

Bereikbaar vanaf oktober '95 met buslijn 116 of snelweg Utrecht-Maastricht naar Westervoort

pagina 9

Projectnota/MER waterkering Kampen

Projectgroep		
Bouwdienst Rijkswaterstaat	ir. H. Stafese	voorzitter en projectleider opdrachtnemer
Bouwdienst Rijkswaterstaat	W.H.H. Stark	secretaris en techniek algemeen
Bouwdienst Rijkswaterstaat	ir. M.J. Dijkman	voorzitter Werkgroep Randvoorwaarden
Bouwdienst Rijkswaterstaat	ing. K.A. van den Hoek	voorzitter Werkgroep Techniek
RWS Dienst Weg- en Waterbouwkunde	ir. H.J.N. Meesters	voorzitter Werkgroep Effecten
Bouwdienst Rijkswaterstaat	drs. H. Sarink	voorzitter Werkgroep Communicatie
Waterschap IJsseldelta	G.D. Hartog	gedelegeerde initiatiefnemer, projectleider namens opdrachtgever
Rijkswaterstaat Directie oost	ing. L. Vos	
Provincie Overijssel	ir. P. Werkema	bureau Waterschappen, gedelegeerde bevoegd gezag in het kader van de m.e.r.-procedure
Rijksdienst voor Monumentenzorg	dr. Glas	adviseur monumentenbeleid
Gemeente Kampen	ing. H. Frijstein	gemeentelijke belangen, planologie

5.4 Informatie en rapportage

In de stuurgroepvergaderingen wordt de voortgang het totale project besproken, zonodig op onderdelen toegelicht door de projectleider.

Ter voorbereiding op stuurgroepvergaderingen wordt een voortgangsrapport opgesteld en ingebracht. Hierin komt aan de orde:

- de voortgang van het project in relatie tot de vigerende planning;
- resultaten van de uitgevoerde werkzaamheden;
- eventuele knelpunten;
- de personeelsinzet en uitbesteding;
- vergaderdata van werkgroepen, projectgroep en stuurgroep;
- stand zaken betreffende uitgaven en verplichtingen.

Extern

Extern gerichte informatievoorziening (publiciteit en voorlichting) wordt voorbereid en verzorgd door de werkgroep Communicatie, die is samengesteld uit medewerkers van het Waterschap, de gemeente Kampen, de Provincie en de Bouwdienst.

5.5 Kwaliteitsplan

5.5.1 Inleiding

Voor de kwaliteitsbewaking zal voor een deel de projectmatige aanpak borg staan (procesmatige kwaliteitsbewaking), daarnaast zullen sommige fase- (deel)resultaten van de Bouwdienst ter toetsing aan externe deskundigen voorgelegd worden. Uiteraard vindt er ook interne kwaliteitsbewaking plaats evenals een toetsing door de stuurgroep.

Door derden aangeleverde (deel)resultaten worden door de Bouwdienst getoetst.

Om het project goed van start te laten gaan zal het concept projectplan tijdens een Project Start Up worden besproken.

Projectbureau Waterkering Kampen
postbus 20.000, 3502 LA Utrecht

Telefoon 030-657806/7839
Telefax 030-600666

Bepalingen van het ontwerp C5 met bladzijde 118 of andere tevens Overstroomgebiedplan (OVB) Waterschap

pagina 10

5.5.2 Kwaliteitsdoelstelling

Het project moet uitgewerkt worden tot een niveau waarop:

- vergelijking van de alternatieven op effecten mogelijk is;
- voldoende nauwkeurig inzicht wordt verkregen in de kosten om tot besluitvorming te komen;
- een keuze uit de alternatieven gemaakt kan worden;
- de technische en financiële haalbaarheid van de alternatieven is aangetoond.

5.5.3 Kwaliteitstoets

Beslissingen ten aanzien van de alternatieven en de effectenbeschrijving worden echteren- volgens in de werkgroepen, de projectgroep en de stuurgroep beoordeeld.

De projectnota/MER wordt in het kader van de m.e.r.-procedure door de Cle m.e.r. beoordeeld

Voor de tussentijdse toetsing van producten zal een toetsteam van onafhankelijke deskundigen worden ingesteld. De volgende toetsmomenten worden voorzien:

- haalbaarheid beweegbare kering;
- bij het gereedkomen van de projectnota/MER.

Literatuur

- (1) Voorstel voor een verkorte m.e.r. procedure, RWS Bouwdienst, Heleen Sarink, 19 december 1994.

Planning :
Verantwoordelijk:
Verslagdatum : 24 feb 1995

Bestandsnaam: KANPER3

Tasknaam	Start datum	Tijd	Eind datum	Middelen	95 maa 6	20	apr 3	mei 18	1	8	22	jun 6	19	jul 3	17	aug 31	14	sep 28	11
Start	6 maa 1995	1,0	6 maa 1995		*														
Definitiefase	6 maa 1995	26,0	6 sep 1995		*														
Effecten/visie	6 maa 1995	26,0	6 sep 1995		*														
Stedebouwkundige visie	5 jul 1995	9,2	6 sep 1995	EKT															
Cultuurhistorie	6 maa 1995	4,0	31 maa 1995	RZ															
Archeologie: offerte + opdracht	6 maa 1995	3,0	24 maa 1995	RAAP, RDB															
(invent.)onderz en rapportage	3 apr 1995	3,0	24 apr 1995	RAAP, RDB															
Juridische asp. best. kering	3 apr 1995	6,0	15 mei 1995																
Hydraulica	6 maa 1995	5,0	7 apr 1995																
Overschrijdingst. waterstanden	6 maa 1995	3,0	24 maa 1995	UGR															
Stijgmethodes	6 maa 1995	4,0	31 maa 1995	UGR															
Golven	6 maa 1995	5,0	7 apr 1995	UGR															
Risico analyse	6 maa 1995	8,0	1 mei 1995	UGR															
Hoogte drempelconstructie	27 maa 1995	1,0	31 maa 1995																
Haalbaarheid bestaande kering	6 maa 1995	8,0	1 mei 1995																
Techniek	6 maa 1995	26,0	6 sep 1995		*														
Inmeten hoogtes/doorsneden	6 maa 1995	1,0	13 maa 1995	VSC															
Verwerken meetgegevens in CAD	13 maa 1995	1,0	20 maa 1995	MBNK															
Overl. Mutsb/Labels en leiding.	6 maa 1995	1,0	10 maa 1995	VS, NS															
Verwerken info kabels/leiding	13 maa 1995	1,0	17 maa 1995	MBNK															
Onderzoek huidige kering	29 jun 1995	10,0	6 sep 1995																
Uitvoeren grondonderzoek	29 jun 1995	10,0	6 sep 1995																
Actualiseren conc. bew. kering	6 maa 1995	4,0	31 maa 1995																
Vastst. ruimtebeslag drempel	3 apr 1995	2,0	14 apr 1995																
Communicatie	6 maa 1995	2,0	17 maa 1995																
Interview belanghebbenden	6 maa 1995	2,0	17 maa 1995	HSR															
Opstellen voorl./comm.plan	6 maa 1995	1,0	10 maa 1995	HSR															
Beoordelingscriteria	20 maa 1995	8,0	15 mei 1995																
Onderz. beoordelingsmethodiek	20 maa 1995	4,0	14 apr 1995	UGE															
Verzamelen + opst. subcriteria	25 apr 1995	3,0	15 mei 1995	UGE															
Vergaderingen	6 apr 1995	7,6	31 mei 1995																
Vergadering voortg/uitb werkHz	6 apr 1995	1,0	6 apr 1995	SG															
Vergadering voortg/uitb werkHz	16 mei 1995	1,0	16 mei 1995	SG															
Einde definitiefase	1 jun 1995	0,0	1 jun 1995																
Alternatievenfase	7 maa 1995	94,0	19 jul 1995		*														
Besteembare kering	7 maa 1995	9,0	9 mei 1995		*														
Kostenraming civieltechnisch	3 apr 1995	2,0	14 apr 1995	MST															

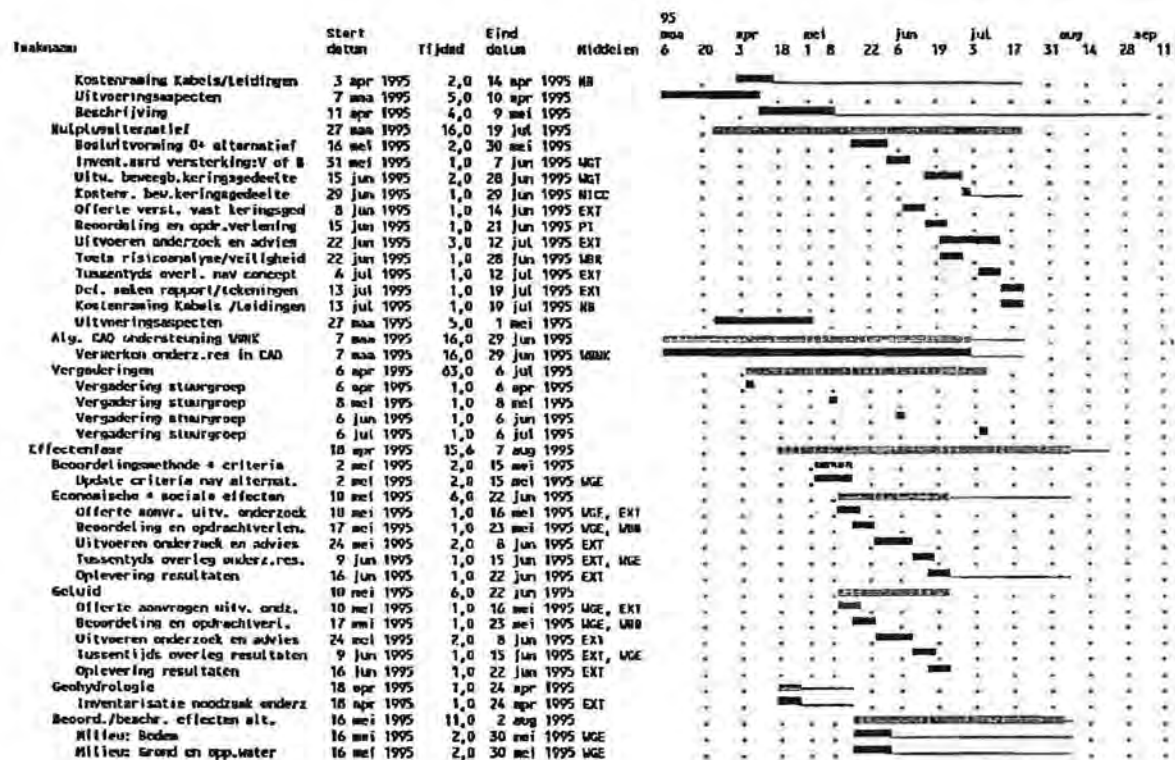
TIME LINK Guilti-rapport, Stroom 1, Pagina 1

27/02 '95 09:33 FAX 31 30 800686

KATENBOLW

Bijlagen

0014/017

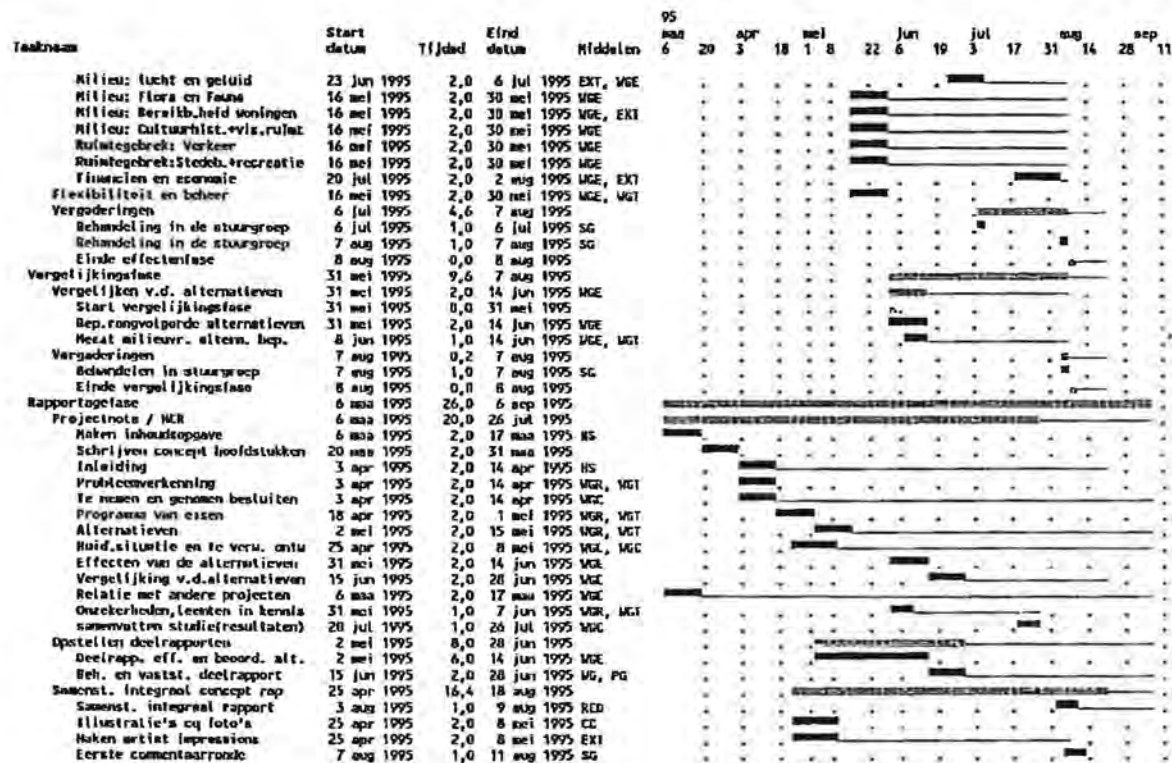

TIME LINE Gantt-rapport, Strook 1, Pagina 2

27/02 '95 08:34 FAX 31 30 800688

WATERBOLV

015/017

TIME LINE Gantt-rapport, Strook 1, Pagina 3

27/02 '95 08:34 FAX 31 30 800886

WATERBOER

016/017

Taaknaam	Start datum	Tijdsd	Eind datum	Middelen	95 sep 6	20 apr	3 apr	18 mef	1 B	22 jun	6 jun	19 jul	3 jul	17 aug	31 aug	14 sep	28 sep	11 sep
Externe brede kwaliteitscheck	7 aug 1995	2,0	18 aug 1995	T1	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Ausp. tekst/layout def. maken	7 aug 1995	2,0	18 aug 1995	R7	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Vergaderingen	7 aug 1995	4,6	6 sep 1995		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Behandeling in stuurgroep	7 aug 1995	1,0	7 aug 1995	S0	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Behandeling in stuurgroep	6 sep 1995	1,0	6 sep 1995	SG	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Einde rapportagefase	21 aug 1995	0,0	21 aug 1995		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Einde project	7 sep 1995	0,0	7 sep 1995		*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*

■ Deeltaak   ■■ Totalaantak   ***** Origineel
 .. (Voortgang)   ■■ (Voortgang)   >>> Conflict
 ■ (Spelling)   ■■ (Spelling)   ■■ Middelenvertraging
 Voortgang toont Percentage bereikt op Actueel   o Mijlpaal
 ----- School: 2 dagen per teken

TIME LINE Gantt-rapport, Stroom 1, Pagina 4

27/02 '95 08:35 FAX 31 30 800686

WATERBOLW

017/017